

EMILI SAGOL

מרכז המחקר לטיפול באמצעות אמנויות ע"ש אמילי סגול באוניברסיטת חיפה מזמין אתכם ליום
עיון לאנשי מקצוע ואקדמיה בנושא:

”כלי הערכה והתערבות יצירתיים בילדים ונוער בסיכון”

שיתקיים ב-28 ליוני 2017 באודיטוריום הכט ומשכן לאמנויות, אוניברסיטת חיפה

Therapeutic Interventions and Assessment Tools for Children and Adolescents at-Risk

School of Creative Arts Therapies Building—University of Haifa; June 28, 2017

רישום לכנס: <http://catrc.haifa.ac.il/index.php/registration1>

לוח זמנים

- 08: 30 – התכנסות – הודיטוריום הכט
- 09: 00 – דברי פתיחה, הצגת פרויקט שדמיה וקיט קאט
- פרופ' רחל לב-ויזל, ראש מרכז המחקר ע"ש אמילי סגול
  - פרופ' פייסל עזיזה, דיקן הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה
  - גב' חוה לוי; עו"ס ראשי לחוק הנוער, משרד הרווחה
  - גב' זוהר סהר לביא, משרד הבריאות
  - גב' תמי ירמיהו, יו"ר יה"ת
- 09: 30 – פרופ' רוברט גפנר (IVAT) עורך כתבי עת מדעיים בתחום אלימות כלפי ילדים כגון
(Journal of Child Sexual abuse) הוצאת ילד מהבית: תהליך, שיקולים והשלכות.
- 10: 15 – דר' מיכל בת-אור כלי הערכה והתערבות יצירתיים בילדים ונוער בסיכון.
- 11: 00 – הפסקה – משכן לאמנויות
- 11: 15 – יציאה לסדנאות, סבב א' (ראה רשימת סדנאות)
- 12: 45 – הפסקה
- 13: 15 – יציאה לסדנאות, סבב ב' (ראה רשימת סדנאות)
- 14: 45 – סיום

חדר	סיום	התחלה	מרצה	שם הסדנא	
134 בית הסטודנט	14:15	11:15	יהודית סיאנו	חפצים אבודים, מצויים ודחויים Holy Junk בטיפול באמנות	1
320	12:45	11:15	דקלה כרם	הערכת תפקודים מוטוריים וקוגניטיביים באמצעות מוסיקה	2
201	12:45	11:15	אורי בלה ושירי דפנה-תקוע	כלים חדשים באבחון פגיעה בילדים	3
320	14:45	13:15	אורי בלה ושירי דפנה-תקוע	iSOAPs	4
201	14:45	13:15	טלי הראל	חשיפה, טיפול באמצעות צילום	5
321	12:45	11:15	תמר לוסטיג (בן נפתלי)	גינון טיפולי - שיטת "פירמידה בגינה", טיפול בילדים ונוער בסיוע אומנות, טבע וצמחים	6
206	14:45	11:15	יפעת כרמל	ילדים חשופים לאלימות ביתית (מצד אביהם כלפי אימם).	7
מ30 קומה 1-	14:45	13:15	טלי סטולובי	סטיילינג תרפי	8
317	14:45	11:15	רוברט גפנר	כתיבה אקדמית והגשת מאמרים לפרסום	9
מ30 קומה 1-	12:45	11:15	בוסקורן בינסון	שחרור כאבים סומטיים הנובעים מטראומה	10
323	14:45	13:15	סבינה קוד	הערכה תנועתית בעזרת כלי הערכה בתנועה של קסטנברג (KMP).	11
324	12:45	11:15	גלית זנה	הגוף המספר": ביטויים וורבאליים ותנועתיים של חוויות טראומטיות.	12
324	14:45	13:15	יונתן ליפו	"סודו של פדו הפיל"	14
323	12:45	11:15	דני מלא-רון	סדנת מבוך – עבודה טיפולית עם פונה במצוקה	15
מעבדה קומה 1-	14:45	11:15	דב בלום-יזדי, זהר גרינברג	לילה (Leelah) – משחק כשלעצמו, מודל בלתי מכוון לטיפול בדרמה	16

ניתן לבחור שתי סדנאות של שעה וחצי או סדנא אחת של שלוש שעות.

- HOLY JUNK חפצים אבודים, מצויים ודחויים בטיפול באמנות – יהודית סיאנו** (מטפלת באמנות) סדנא בת שלוש שעות, 15:14-11:15.
זוהי הזמנה ליצור באמצעות חפצים מצויים או אבודים את סיפור חיינו - תוך תפנית קטנה ומפתיעה – ולהתבונן בו כמו בראי שישקף צד שאולי לא ידענו על קיומו
- הערכת תפקודים מוטוריים וקוגניטיביים באמצעות מוסיקה – דקלה כרם**, (אוניברסיטת חיפה) סדנא בת שעה וחצי, 45:12-11:15.
הערכה זו פותחה כדי להבחין בין ילדים ונוער עם לקויות למידה לכאלו שלהם תפקודי למידה תקינים בסדנא יוסבר הרציונל לפיתוח ההערכה הזו, יתרונותיה והאתגרים שהיא מציבה. במהלכה, המשתתפים יתנסו במשימות השונות של ההערכה וכן ייצפו בקטעי וידיאו המדגימים את תחומי ההערכה השונים כפי שאדם עם לקויות למידה מבצע אותם, בהשוואה לאדם ללא לקויות אלו. אין צורך ברקע מוסיקלי כלשהו על מנת להשתתף בסדנא.
- כלים חדשים באבחון פגיעה בילדים – אורי בלה ושירי דפנה-תקוע** (המרכז הרפואי קפלן). סדנא בת שעה וחצי, 45:12-11:15.
שימוש בשאלון MSDQ לדיסוציאציה סומטית ובצירור עצמי ככלי עזר לאבחון.
- iSOAPs – אורי בלה ושירי דפנה-תקוע** (המרכז הרפואי קפלן). סדנא בת שעה וחצי, 45:13-14:45.
מודל חדש לכתיבה מקצועית למטפלים.
- חשיפה, טיפול באמצעות צילום – טלי הראל** (מטפלת באמנויות) סדנא בת שעה וחצי, 45:13-14:45.
הסדנא תעסוק במדיום הצילום כמאפשר ביטוי והעלאת המודעות להצגת העצמי של המתבגר.

6. **הרצאה וסדנא: גינון טיפולי - שיטת "פירמידה בגינה", טיפול בילדים ונוער בסיוע**

אומנות, טבע וצמחים – תמר לוסטיג (בן נפתלי) (תרפיסטית באומנות וגינון טיפולי). סדנא בת שעה וחצי, 11:15-12:45.

הרצאה וסדנא בנושא גינון טיפולי, שהינו תהליך פסיכותרפויטי בסיוע אומנות, צמחים וטבע. בהרצאה יוצג מודל ייחודי שפותח במסגרת מחקר שנערך באוניברסיטת חיפה, "פירמידה בגינה". המודל מתקיים כיום בבתי ספר בישראל ומשלב גינון, אומנות, קיימות ואוריינטציה קהילתית. בסדנא נציג ונדגים את העקרונות הייחודיים של המודל דרך חוויה חושית מגוונת.

7. **הרצאה וסדנא: ילדים חשופים לאלימות ביתית (מצד אביהם כלפי אימם) – יפעת כרמל**

(אוניברסיטת חיפה) סדנא בת שלוש שעות, 11:15-14:45.

ההרצאה תיתן סקירה מקיפה ועדכנית על היקף התופעה, מאפייניה ומורכבותה, על רקע סוגי הפגיעות בילדים, ועל רקע סוגיית הנשים כקורבנות לאלימות בעצמן. בהמשך לכך, במסגרת הסדנא, ייבחנו האופציות הקיימות להתערבות, תוך שימת דגש על התערבות תלוית קונטקסט שהיא פועל יוצא של מחקר עדכני בנושא. הסדנא תאפשר למידה של טכניקות התערבות עם ילדים חשופים לאלימות.

8. **סטיילינג תרפי – טלי סטולובי** (עובדת סוציאלית ומטפלת) סדנא בת שעה וחצי, 11:15-14:45

סדנת סטיילינג תרפי למטפלים ומטפלות מאפשרת טעימה מעולם תוכן המשלב סטיילינג מעולם העיצוב עם עבודה טיפולית סביב דימוי גוף, דימוי עצמי והגמשת דפוסי חשיבה והתנהגות. הסדנא מציגה ומדגימה את הקשר בין בגדים לרגשות ואת הפוטנציאל הגלום בעבודה עם בגדים לצורך שינוי תרפויטי.

9. **פרסום המאמר שלך: הצעות מעשיות בנושא מחקר, התערבויות קליניות, או תכניות למניעה Workshop for Researchers and Authors – Papers' Submission and Publication**

– רוברט גפנר (IVAT, ארה"ב). סדנא בת שלוש שעות **בשפה האנגלית**, 11:15-14:45
מטרת הסדנא היא הדרכה על ידי עורך מספר כתבי עת מדעיים בתחום חוקרים וקלינאים רבים ניגשים לכתיבה בחשש ובחוסר ביטחון. אולם חלק חשוב מעבודתנו הוא להפיץ ולשתף את הממצאים, הגישות או התוכניות שלנו באופן מדעי. בסדנא זו, תלמדו איך להיות יעילים ובטוחים יותר. תוכלו ללמוד כיצד להפוך את המאמרים שלכם קריאים יותר, לשקול את הצרכים של הקהל שלכם, לעמוד בדרישות השותפים לכתיבה, להתמודד עם עורכים וללמוד להגדיל את הסיכויים להגיע עם המאמר שלך לכתב עת מכובד. בנוסף, נלמד על הצרכים של

EMILI SAGOL

Creative Arts Therapies Research Center

מחקר או מאמר קליני: מה צריך להיות שם, ועל מה אפשר לוותר. נדון כיצד להגיש מאמר לכתב עת, להתמודד עם הערות המבקרים. מעביר הסדנא מעריך ומפקח על 4 כתבי עת מרכזיים בתחומים של אלימות במשפחה, טראומה, התעללות בילדים ומשמורת ילדים.

10. **שחרור כאבים סומטיים הנובעים מטרומה ; Reducing Somatic Symptoms Caused**

by Trauma – בוסקורן בינסון (אוניברסיטת צ'ולהלונגקורן, תאילנד) סדנא בת שעה וחצי,

בשפה האנגלית 45: 12-15: 11.

מטרת הסדנא תהיה למוד תרגילים ספציפיים לשחרור מתח פיזי הנובע מטרומה. מצב הדחק הפיזי בין אם מודע או לא ממוקד באזורים בגוף ונוטה לא להשתחרר. באמצעות התרגילים, עולות אסוציאציות הקשורות לאירועי דחק וטרומה המאפשרות התמודדות פיזית ונפשית עד הגעה לשחרור.

11. **הערכה תנועתית בעזרת כלי הערכה בתנועה של קסטנברג (KMP) Assessment with**

the KMP for Children at-Risk – סבינה קוך (אוניברסיטת הלפטר/ בון, גרמניה). סדנא

בת שעה וחצי **בשפה האנגלית** 45: 14-15: 13.

פרופיל קסטנברג להערכת התנועה הוא כלי הערכה לתנועה הגוף. כלי הערכה זה יכול לשמש הערכה קלינית ואישיותית, כלי זה יכול לעזור לנו לחזות דפוסי תקשורת מוצלחים ובעייתיים ולזהות ילדים בסיכון, שמתמודדים עם הפנמה משנית(דיכאון, חרדה, אגרסיביות והיפראקטיביות. ניתן להשתמש בו לתכנון, אבחון והתערבות. ולעזור לייצר תוכניות לטיפול במישור דיאדי (הורים וילדים) בטיפול בתנועה ומחול.

12. **"הגוף המספר": ביטויים וורבאליים ותנועתיים של חוויות טראומטיות. התנסות, הערכה**

והתערבות – גלית זנה (מטפלת בתנועה) סדנא בת שעה וחצי, 45: 12-15: 11.

מחקר שבחן את יחסי הגומלין בין ביטויים ורבאליים ותנועתיים, בהקשר של חוויות טראומטיות, הוביל לבניית מדריך יישומי. המדריך מציע שימוש בקטגוריות תנועתיות שונות כחלק מטיפול ועיבוד חוויות טראומטיות. במהלך הסדנא נתוודע לקטגוריות אלו, תוך התנסות והתבוננות משותפת.

14. **היכרות עם הספר "סודו של פדו הפיל" לבטים בכתיבה ואיור הספר – יונתן ליפו** (מטפל

באמצעות אמנויות) סדנא בת שעה וחצי 45: 14-15: 13.

סדנא חווייתית יצירתית בנושא המפגש עם פגיעה מינית בחדר הטיפולים והשפעתה על המטפלת.

15. סדנת מבוך – עבודה טיפולית עם פונה במצוקה – דני מלא-רון (קרימינולוג קליני

ופסיכותרפיסט לילד ולנוער) סדנא בת שעה וחצי 11: 15-12: 45.

הסדנא מכניסה את ה"מטופל" לבעיה או למצוקה בה הוא נמצא בזמן עכשווי, ושאת פתרונה הוא מתקשה לראות באופן. המתנסה בסדנא יוכל למצוא בה כלי לעיבוד הבעיה, ולהבנה של הדרך למציאת מוצא ממנה. המטפל ימצא בה כלי טיפולי שיאפשר למטופל להבין את נפתולי מצוקתו באופן השלכתי אך ממוקד בעיה.

16. *לילה (Leelah) – משחק כשלעצמו, מודל בלתי מכוון לטיפול בדרמה – דוב בלוס-יזדי,

(קרימינולוג קליני ודרמה תרפיסט); **זהר גרינברג (דרמה תרפיסטית) סדנא בת שלוש שעות,**

11: 15-14: 45.

במודל זה המשחק מתרחש בתוך סיפור מסגרת, ונבנה בהשראת המשחק מבוכים ודרקונים. הסיפור העלילתי יוצר מרחב עבודה המתרחש כולו בהוויה משחקית. התהליך מתחולל בעזרת משחקי תפקיד ומשחק חופשי. ההנחיה מתערבת באופן מינימלי, ומדגישה את הערך המרפא והאוטונומי של המשחק, השחקנים הם אלו שמפתחים את העלילה. במשחק אין קהל או דמות חיצונית מתבוננת, כל הנוכחים משחקים. לא נדרשים כל מיומנויות משחקיות מאחר והמודל מותאם לאלו שאין להם כל ניסיון קודם במשחק. *מונח בסנסקריט התופס את הקיום עצמו כמשחק אלוהי.

EMILI SAGOL

Creative Arts Therapies Research Center

אודות פרויקט שדמיה

מטרת פרויקט שדמיה הינה ליצור, לפתח ולהפיץ ידע בין קובעי המדיניות ומומחים בשדה במשרדי הרווחה, החינוך והבריאות וחוקרים בישראל והעולם. הפרויקט כולל את הקמתה של מעבדת מחקר לילדים בסיכון וכן מאגר מידע ופורטל מקוונים:

- **מאגר המידע ופורטל KIT CAT:** פורטל פתוח לחוקרים ואנשי מקצוע מכל העולם (עברית, אנגלית וערבית), המיועד לפתח קהילה נגישה שניתן לשתף עימה מידע. משאבים אלה יונגשו במאגר מידע מקוון, הנקרא KIT CAT knowledge intervention techniques in creative arts therapies לאנשי מקצוע מתחום בריאות הנפש, טיפול באמנויות, עבודה סוציאלית, פסיכולוגיה, פסיכותרפיה, ייעוץ חינוכי ועוד. אנשי מקצוע מוזמנים לתרום כלים טכניקות וגישות למאגר מידע זה יבטיח גם זכויות יוצרים ואפשרות הכרה מקצועית באיש המקצוע או הארגון כבעל הכלי. החומרים יבחנו על ידי וועדת מומחיות לפני הפרסום. המידע שיתקבל יכול להיות בפורמט וידאו, תמונות, כתבות, או כל אמצעי אחר.

- **מעבדת מחקר לפיתוח כלי מדידה, הערכה וטיפול בילדים בסיכון:** הזנחה והתעללות בילדים הינן תופעות נפוצות ברחבי העולם. עם זאת, קשה לתת מענה למקרים כאלה מפאת חוסר בטכניקות התערבות וכלי הערכה המותאמים לסוג הפגיעה ולגיל הילד. מעבדת המחקר לילדים תהיה הראשונה מסוגה בעולם לתת מענה למקרים של הזנחה והתעללות בילדים. גישה אינטרדיסציפלינרית וקשר מתמיד (כולל בוועדת ההיגוי) תאפשר פיתוח של כלים יישומיים לתחומים השונים לטובת השדה, לדוגמא- כלי הערכה שיוכל לשמש במערכת המשפט. המעבדה תשלב בין מומחים בתחום העבודה הסוציאלית, חינוך, בריאות הנפש ומשפטים, על מנת להעשיר את הידע של אנשי המקצוע ולשפר את רווחת הפונה.

EMILI SAGOL

Creative Arts Therapies Research Center

אודות מרכז המחקר לטיפול באמנויות ע"ש אמילי סגול

מרכז המחקר לטיפול באמנויות ע"ש אמילי סגול (CATRC) הוקם בשנת 2011 בבית הספר ללימודים מתקדמים בטיפול באמצעות אמנויות באוניברסיטת חיפה, ישראל. המרכז כולל מעבדה עם מתקנים המתאימים למחקר קליני; הוא מצויד במערכות להקלטת וידאו ואודיו ובמתקנים לאיסוף ולניתוח נתונים קונבנציונליים ופיזיולוגיים. המעבדה מצוידת גם במכונות המודדות את קצב הלב (EEG), קצב הנשימה, תגובת העור (GSR-galvanic skin response) ואלקטרומיוגרפיה (EMG-electromyography). מטרת-העל של מרכז אמילי סגול היא בניית בסיס ראייתי לפרקטיקה ולמדיניות של טיפול קליני באמצעות אמנויות. למידע נוסף אודות מרכז המחקר, ניתן להיכנס לאתר- <http://catrc.haifa.ac.il/>

יו"ר הכנס - פרופ' רחל לב-ויזל

ועדה מדעית

- ד"ר הוד אורקיבי, ביה"ס לטיפול באמנויות, אוני' חיפה
- ד"ר שיר דפנה-תקוע ביה"ס לעבודה סוציאלית, מכללה אקדמית אשקלון
- ד"ר כוכבית אלפנט, ביה"ס לטיפול באמנויות, אוני' חיפה
- ד"ר לימור גולדינר, ביה"ס לטיפול באמנויות, אוני' חיפה
- ד"ר דיתה פדרמן, ביה"ס לטיפול באמנויות, אוני' חיפה
- גבי חוה לוי, עובדת סוציאלית ראשית לחוק הנוער, משרד הרווחה
- גבי איריס מנדה בן יעקב, ראש היחידה למיניות בריאה ופגיעה מינית, משרד החינוך
- גבי זהר סהר-לביא, ראש היחידה לטיפול באלימות, משרד הבריאות

מרכז הועדה - מר גיא סימון

<http://lecturers.haifa.ac.il/Lists/pay02/new.aspx?rID=230>